

هشدار در خصوص خطرات طرح شتابزده ساماندهی کودکان کار

رئیس کمیته اجتماعی شورای چهارم شهر تهران نسبت به آسیب‌های طرح جمع‌آوری کودکان کار و خیابان هشدار داد.

فاطمه دانشور رئیس کمیته اجتماعی شورای چهارم شهر تهران در گفتگو با خبرنگار مهر، در خصوص طرح جمع‌آوری ساماندهی کودکان کار و خیابان گفت: این نوع ساماندهی کودکان کار سرانجامی نخواهد داشت و به اعتقاد من از جمله طرح‌های شکست خورده در حوزه کودکان کار است.

وی در پاسخ به پرسشی در خصوص اینکه آیا این طرح از نتایج جلسه شهرداران تهران با نهادهای اجتماعی، وزارت رفاه و ... است؟ گفت: در آن جلسه قرار بر این شد که شورایی با حضور معاونان حوزه اجتماعی وزارت کار، استانداری، فرمانداری، شهرداری و نهادهای مربوط به خدمات اجتماعی و فرهنگی تشکیل شود. در آن جلسه موضوعات به صورت کلی مطرح شد و هیچ خروجی برای عملیاتی شدن در آن مطرح نشد. بنابراین این ساماندهی به جلسه مشترک مدیریت شهری با نهادهای دولتی در موضوع آسیب‌های اجتماعی مربوط نمی‌شود.

این فعال حوزه اجتماعی با اشاره به واکنش‌هایی که طرح ساماندهی کودکان کار و خیابان در پی داشته، گفت: درست این بود که شورای عالی کودکان کار که باید در وزارت رفاه تشکیل شود، به صورت مرتب و با فاصله زمانی مشخص تشکیل و نحوه ورود به این آسیب اجتماعی بررسی می‌شد. اینکه چگونه به موضوع کودکان کار و ساماندهی آن ورود پیدا کنیم و چه نیازهایی برای این ساماندهی داریم؛ حتما باید در این جلسات از نمایندگان سازمان‌های مردم‌نهاد کودکان کار استفاده می‌شد که متأسفانه این شورا سالی یکبار تشکیل جلسه داد و با جلسات یکسال یکبار و دو ساعت در سال کاری نمی‌توان کرد.

دانشور با بیان اینکه کدام طرح شتابزده بر اساس اصول درست انجام شده، گفت: به نظر می‌آید هر

گونه فعالیت در حوزه کودکان کار بدون در نظر گرفتن تمامی جوانب و فراهم ساختن زیرساخت‌ها امکان‌پذیر نباشد و تبعات خطرناکی داشته باشد و به نظر نمی‌آید زیرساخت‌های لازم در نهادهای متولی این طرح فراهم باشد.

عضو کمیسیون فرهنگی شورای چهارم شهر تهران با تأکید بر اینکه غربالگری یکی از موضوعات اساسی در طرح ساماندهی کودکان کار است، گفت: متأسفانه تاکنون چنین اتفاقی نیفتاده است. همچنین ما باید بانک اطلاعاتی در خصوص کودکان کار داشته باشیم که در دوره گذشته به دنبال تحقق آن بودیم که این اتفاق نیفتاد. این کودکان شرایط متفاوتی دارند؛ برخی از آنها دارای خانواده هستند، برخی بی‌هویتند، برخی یک والد افغانی دارند و یک ایرانی، تعدادی از آنها هر دو والد افغانی هستند؛ بنابراین باید اطلاعات کودکان کار احصاء و بر اساس اطلاعات و مشخصات برنامه‌ریزی شود. متأسفانه در حال حاضر مراکز نگهداری کافی برای نگهداری آنها، زیرساخت‌های لازم برای اجرای اصولی این پروژه و مددکاری به نظر می‌آید وجود نداشته باشد زیرا ما در بحث فوریت‌های اجتماعی مانند کودک‌آزاری یا آزار و اذیت نوزادان، تجهیزات لازم نداریم؛ چه برسد به کودکان کار که جامعه‌ای چند صد هزار نفری هستند.

وی با اشاره به تجربه ساماندهی کودکان کار در مرکز مهرآفرین افزود: ۵۰۰ کودک کار در این خیریه مورد حمایت هستند و به تجربه مشخص شده کاهش ساعت کاری و آموزش این کودکان، اولویت نخست برای ساماندهی کودکان کار است زیرا با توجه به امکانات فعلی، این دو فعالیت در جهت ساماندهی کودکان کار اجرایی‌تر است؛ وگرنه ایده‌آل، فراهم کردن رفاه خانواده که بر اساس قانون بر عهده دولت است، باید اجرایی شود.

دانشور با بیان اینکه ۸۰ درصد کودکان کار برای امرار معاش در خیابان‌ها مشغول کار هستند، تصریح کرد: باید برای ساماندهی از انجمن‌های مردم نهاد در حوزه کودکان کار استفاده می‌شد که این اتفاق نیفتاده است.

به گفته این فعال حوزه اجتماعی، عدم تفکیک کودکان در این طرح خطرات زیادی را به دنبال دارد، زیرا از ویژگی‌های این کودکان اطلاعی در دست نیست و اینکه یک کودکی ممکن است مبتلا به HIV باشد و کودکانی با سن بالا در کنار کودکان کم سن و سال‌تر نگهداری می‌شوند، آسیب‌زا و نگران‌کننده است.

وی اضافه کرد: شورای عالی ساماندهی کودکان کار جلسات خود را هر دو هفته یکبار با موضوع «آسیب‌های اجتماعی» برگزار کند و راهکارهایی که در این شورا به آن رسیده می‌شود، اجرایی شود؛ زیرا در این طرح بسیاری از جوامع دیده نشده است. این طرح من را به یاد طرح «شفق» که بر اساس آن زنان آسیب‌دیده را جمع‌آوری می‌کردند، انداخت که به دلیل فراهم نبودن زیرساخت‌ها، چند ماهی آنها را جمع‌آوری و بعد رها کردند.